

EVA BORUŠOVIČOVÁ

UROBÍME VŠETKO, ČO SA DÁ

Urobíme všetko, čo sa dá

Eva Borušovičová

slovart

Text © Eva Borušovičová 2009
Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, s. r. o.,
Bratislava 2009

ISBN 978-80-8085-995-4

Vytvorenie elektronickej verzie Dibuk, s.r.o., 2010

„Nemá význam púšťať sa do písania knihy, pokiaľ nemáte istotu, že by ste zošaleli alebo zomreli, keby ste ju nenapísali,“ povedal Robertson Davies. Vždy som to intuitívne cítila rovnako. Máte preto pred sebou výber z mojich textov, ktoré ma zachránili pred smrťou alebo zošalením. Naozaj.

Písala som ich pre tri na seba nadväzujúce internetové magazíny – inZine, T-Station a INLAND – v priebehu 8 rokov. Za ten čas som sa potýkala s problémami tvorivými aj životnými, hľadala som lásku aj inšpiráciu, nachádzala priateľov, vychovávala syna, zamýšľala sa nad svetom, vydala som sa a porodila druhého syna. Prežila som kus svojho života, zdieľajúc ho s čitateľmi. A tí ma niekedy absolútne nechápali, odsudzovali a kritizovali a niekedy povzbudzovali, inšpirovali, posielali si moje texty medzi sebou alebo si ich tlačili a odkladali do najspodnejších šuplíkov pracovných stolov hneď k tyčinke Mars, vreckovkám, malej fľaši becherovky a tabletkám proti bolesti hlavy. Písali mi, že ma radi čítajú, pretože formulujem ich pocity a názory, že v mojich textoch nachádzajú definície vlastných životov. Niekde medzi týmito ľuďmi vznikol nápad vydať túto knihu. Lebo je šikovnejšie čítať tieto texty z knihy než z ožuzlanej kopy papiera.

Milí priatelia, ktorí držíte v ruke túto knihu, dúfam, že aj vás nasledujúce riadky zachránia pred smrťou a zo-

šalením, dúfam, že sa vám aspoň chvíľu vďaka nim bude žiť ľahšie a radostnejšie. A ak nie, kniha je predmet viacúčelový, môžete ňou podložiť nohu kývajúceho sa stola alebo s ňou hrať ping pong. Lebo život je sakrament-sky krátky a nejednoznačný, treba si ho teda užiť čo najlepšie.

Eva Borušovičová

Urobíme všetko, čo sa dá

Na medicínu šiel z idealizmu. Nielen preto, že v bielom plášti nie je problém vyzerať sexy, nielen preto, že jeho babka povedala, že buď za kňaza, alebo za doktora. Šiel preto, lebo chcel pomáhať ľuďom.

Oženil sa, splodil dve deti, nasťahoval sa do malého panelákového bytu a mal vždy plnú čakáreň. Úplatky z princípu nebral, takže sa do tej práce vozil na starej škodovke, z ktorej stále niečo odpadávalo. Potom sa zmenili pomery a režim a on zistil, že by mohol aj zarábať. Zamestnal sa v zahraničnej farmaceutickej firme a začal ako predajca liekov obchádzať okresné nemocnice. V dobrom obleku, na novom forde, s kufríkom plným vzoriek. Len pomáhať už akosi nemal komu. Jazdil po cestách prvej, druhej a tretej kategórie a zreteľne cítil, že mu chýba možnosť položiť niekomu ruku na plece a povedať „urobíme všetko, čo sa dá, aby sa vám uľavilo“. Ťažko znášal vedomie, že už nemení svet k lepšiemu, že ktokoľvek iný by mohol byť teraz na jeho mieste a robil by to rovnako dobre. Keď to povedal doma žene, tá len prehodila:

- Nemusíš byť spasiteľom na plný úväzok, aj tie injekcie, ktoré niekam predáš, zachraňujú životy.

- Veď hej, - povedal on a sklonil sa zase ku katalógu cestovnej kancelárie nad obrázok rozosmiatech dovolenkárov na preplnenej pláži.

Na jednej obchodnej ceste vyšiel popoludní z okresnej nemocnice, pracovný deň mal za sebou. Na nemocničných schodoch stála babka a cez hrubé dioptrie lúštila načarbané čísla na užmolenom papieriku. Prihovoril sa jej, či nepotrebuje pomôcť.

- Viete čítať a máte dobré oči? - zavtipkovala babka.

- Urobím pre vás, čo sa dá, - povedal on, tak ako bol predtým celé roky zvyknutý.

Prečítal papierik a vysvitlo, že časy odchodov autobusov, ktoré boli na ňom napísané, znamenajú, že spoj do dediny, v ktorej babka býva, ide až o niekoľko hodín.

- Tak ja vás domov odveziem, mám to po ceste, - povedal on, hoci to po ceste nemal. Pripomínala mu jeho vlastnú babku a jeho bývalých pacientov a chcelo sa mu rozprávať sa s niekým o niečom inom než o percentách, objemoch, plánoch a ziskoch.

Bývala vo veľkom dome sama len so psom a dvomi mačkami. Rozprávali sa o živote, o mladosti, o vojne a o nohe, čo ju neposlúchala. Kým odišiel, vyzliekol si sako, vyhrnul rukávy na košeli a narúbal jej dreva.

O dva týždne si upravil cestu do tých krajov tak, aby sa u nej mohol zastaviť. Priniesol jej masť na tú jej nohu a balenie minerálok. Ona mu uvarila polievku, ktorú spomínal, že ju jedával u starých rodičov. Pri ďalšom stretnutí spolu oberali čerešne. Potom zaviezol psa k veterinárovi a babku na cintorín na hrob manžela a jediného syna. Stal sa babkiným neexistujúcim vnukom a ona jemu dávno mŕtvou babkou. Zvláštnym spôsobom sa našli, možno aby vyvrátili všeobecne zažitú predstavu, že len tí ľudia sú si navzájom súdení, ktorí sa vekovo a pohlavne primeraní zamilujú, zoberú a žijú šťastne celý život. Niekedy sa tí ľudia stretnú nečakane a poznajú sa len tri roky, tak ako tento doktor a táto babka.

Zomrela v spánku na zlyhanie srdca. A potom ho zavolali k notárovi a on sa dozvedel, že je babkiným univerzálnym dedičom. Odkázala mu dom, záhradu, psa,

dve mačky a okrem nich ešte lúky a les, o ktorých nemal ani tušenia.

Dom si opravil a po niekoľkých mesiacoch rozhodovania sa do neho aj s manželkou presťahovali. Odišiel z farmaceutickej firmy a otvoril si na dedine ordináciu. S pacientmi a nekonečnými možnosťami pomáhať.

Keby sa dobrota oplátila, každý by bol dobrý. Aspoň tak sa to hovorí. Ale postupnosť životných udalostí je niekedy nepredvídateľná. Doktor bol za jeden láskavý skutok, keď sa prihovril cudzej žene lúštiacej požmolený papierik, odmenený nie domom a záhradou, ale tromi rokmi hlbokého priateľstva. A babkina suseda, o ktorej zatiaľ nebola reč, bola odmenená ešte štedrejšie: Keď sa dozvedela o babkinom úmysle prepísať na cudzieho muža celý majetok, odhovárala ju, nech namiesto nejakému podvodníkovi odkáže všetko niekomu, koho pozná, charite, alebo najlepšie cirkvi svätej. Keď sa do jej susedstva doktor nasťahoval, hnevala sa naňho a vynaliezavo mu celé mesiace robila naprieky. Až kým jedného dňa nedostala infarkt a on jej zachránil život.

– Realita je vždy inakšia než snívanie, – povedal mi nedávno kňaz Anton Srholec. – Môže byť ešte aj krajšia.

Najlepšie veci

Bolo to na jeseň, hlboko v temných časoch mojej dochádzky na základnú školu. Vliekla som sa s aktovkou na chrbte a zrazu som nad hlavou počula zvláštny zvuk. Obrovský krdeľ husí usporiadaný do dokonalej jednotky tiahol na juh. Zvrátila som hlavu a dívala sa na ne ako začarovaná. Predstavovala som si, že som jedna z tých husí, videla som miznúcu krajinu pod sebou, počula zblízka pleskot krídiel, gagotanie, cítila prúdenie vzduchu a tú voľnosť, volanie diaľky, ľahkosť, s akou som opúšťala zem.

Dodnes si pamätám to miesto na kopci pri pruhovanom zábradlí, keď som na chvíľu unikla a bola som duchom inde, môj život bol zabudnutý tam dole a moje skutočné ja odlietalo v šíku so svojimi družkami preč. Keď som o veľa rokov neskôr videla prírodopisný film a v ňom aj zábery nakrútené malými kamerami pripevnenými na tele letiacich husí, vedela som, že ako dieťa som videla ten istý obraz.

Prišla som neskoro do školy, ale za ten krátky pocit šťastia mi to vtedy stálo.

Keď sa nad tým zamyslíme, kedy sme boli naozaj šťastní, boli to okamihy, ktoré prišli nečakane, nezaslúžene a nevyžiadane, len tak. Predstavenia, ktoré tam boli bez ohľadu na divákov: tvár človeka, čo vás miloval, vo chvíli, keď vás zbadal v dave, vôňa vášho novonaro-

deného dieťaťa, pesnička, ktorú počujete a vyhrknu vám slzy, lebo vám pripomenie niekoho, koho ste stratili.

Zvláštne je, že tie esencie citov sa nikdy nespájajú s víťazstvami, s úspechmi, s dobrými výsledkami nášho snaženia. Pretože keď stojíte na pódiu a tleskajú vám, keď vyhráte nejakú cenu, ku všetkým tým lichotivým pocitom uznania sa pridáva aj vedomie všetkého, čo je za tým, akú cenu má každé víťazstvo: obeť, pochybnosti, straty, kompromisy.

Ale za letiacimi husami nebolo žiadne ALE. Len túžba byť ako ony.

Je to ako s tou reklamou na whisky: naozajstných zážitkov, na ktoré sa dá spomínať pri páde z päťdesiateho poschodia, nie je veľa. Treba dať pozor, aby nezapadli v hlušine toho pachtenia sa na stupeň víťaza. Verte mi, že viem, o čom hovorím.

Komu teraz hrá moja Lucie?

Kamarátke ukradli autorádio. Aj s cédečkom Lucie vo vnútri. Keďže už o svoje autorádio prišla za posledné dva roky trikrát, vyhlásila, že ďalšie si už teda fakt kupovať nebude a ak aj, tak nejaké veľmi veľmi lacné. O pár dní jej zavolať známy, nech príde večer do baru, že má pre ňu také isté rádio, ako bolo to jej, a že je „veľmi veľmi lacné“. Dokonca aj s cédečkom vo vnútri.

Kamarátkin známy neklamal. Bolo také isté. A vo vnútri bola Lucie. Ešte než sa kamarátka mohla rozplakať od dojatia nad tým osudovým stretnutím, všimla si, že na tomto rádiu chýbajú dva výrazné škrabance cez displej, takže sa v okamihu vcítila do kože hrdinky nejakého nechutne realisticky natočeného filmu, kde podľa záznamov od zubára identifikujú zohavenú mŕtvolu, a povedala tragicky: – Toto ale nie je moje rádio. Nemá škrabance.

– No a? – spýtal sa jej známy. – Ale je také isté. A bez škrabancov. A s bonusom, – dopovedal a položil na stôl obal s cédečkami, ktoré opustili svojho majiteľa asi jedným vrzom s rádiom.

V obale bola Sade, Madonna, Tásler, ešte jedna Lucie a soundtrack z Denníka Bridget Jonesovej.

– Chápete, tá, čo jej to ukradli, bola určite baba ako ja, – povedala kamarátka. – Počúva v aute tú istú hud-

bu, zažíva podobné veci a teraz rovnako zúri, že si nemôže v aute spievať!

- Možno jej práve teraz núkajú na predaj tvoje rádio, - povedala som ja, - dúfam, že ho nekúpi.

- Ale ja som si to jej rádio kúpila, - povedala kamarátka.

Nato sa rozbehla debata a nakoniec hádka o morálnych zásadách a ich uplatňovaní v praxi. Ja som idealisticky tvrdila, že ak by všetci prestali kupovať kradnuté veci, zlodejom by sa kradnutie nevyplatilo a nekradlo by sa. Takže ak okradnutý kúpi kradnutú vec, posilňuje systém, ktorého je obeťou. Logicky uvažujúci kamarát zas argumentoval tým, že tak ako ja nikdy nebudú uvažovať všetci, takže kradnúť sa neprestane a tých pár idealistov bude nielen štatisticky rozmiestnených medzi poškodenými, ale k tomu všetkému si budú ako idioti chýbajúce veci stále kupovať za ťažké peniaze v obchode. Zvyšok spoločnosti lavíroval medzi oboma názormi. Len sme si všetci zdvihli adrenalín.

Kamarátka ale dopadla najhoršie. Nielenže jej ukradli rádio, nielenže si musela kúpiť ďalšie, nielenže ju trápi, že je kradnuté. Ona ho nepočúva. Má ho namontované, vozí ho aj s tými cudzími cédečkami v aute a nezapína ho. Vraj nemôže. Psychicky by to neuniesla.

Skutočné utrpenie si spôsobujeme, keď nám na našich zásadách záleží, a pritom sa nimi neriadime.

Ten skvelý pocit, keď poviete NIE

V ktorej si knižke o výchove malých detí zachraňujúcej rodičov pred fyzickým vyčerpaním a nervovým kolapsom som si prečítala takúto otázku:

„Čo mám robiť, keď ma moje dieťa rozčúli do stavu, že by som ho najradšej pretrhol?“

Odpoveď bola pre mňa objavná a omračujúca:

„Nechajte dieťa hrať sa v izbe a zavolajte trom ľuďom, ktorým potrebujete niečo odmietnuť.“

A bolo to tu. Bingo.

Sme od malička vychovávaní v tom, že je dobré vychádzať v ústrety, chápať, pomáhať a snažiť sa vyhovieť. V našej rodine je altruizmus rozšírený ako burina. Naši predkovia zachraňovali iných až do roztrhania tela. Keď niekto niečo chcel, navrhoval, či žiadal, prirodzene sa predpokladalo, že vie, prečo to robí, a nad oprávnenosťou jeho žiadosti sa dlho nešpekulovalo. Ja sama sa niekedy pristihnem, že som náchylná veriť v racionálnosť a čestnosť aj tej najnemožnejšej ponuky len preto, že neverím tomu, že by niekto mal toľko drzosť chcieť niečo také zjavne nehorázne.

Neučili nás hovoriť nie. Museli sme sa to naučiť sami. Odmietaf prívetivo a diplomaticky. Nie vždy je to jednoduché, takže mnohí ľudia radšej so zaťatými zu-

bami vyhovejú, než by desaťkrát zopakovali, že niečo robiť nebudú, pretože nevidia dôvod, aby to robili.

Pre spasiteľské a chápace typy môže byť teda rada zo začiatku tohto úvodníka vykúpením. Mňa moje dieťa nevytáča do nepříčetnosti, vie ma však našťavať kdekto iný. Nie vždy je možné hodiť mu do hlavy výkladový slovník alebo ho uzemniť poznámkou, ktorou mu pokazíte nasledujúcich štrnásť dní. Môžete však naakumulovanú energiu použiť tam, kde na to obyčajne nemáte silu. Na odmietnutie ponúk, vecí, činov, žiadostí, z ktorých nič nemáte, len pocit, že niekto využíva vašu slúžnosť. Tak sa tie nepříjemnosti, ktoré znášate, zlikvidujú navzájom.

Odmietajte. Je to veľmi oslobodzujúce. Je to akoby ste vyvetrali. A v čistom prázdnom priestore vášho času a energie budete mať zrazu dosť miesta na ľudí a veci, ktorí za to stoja, ktorých máte radi.

Je to občas skvelý pocit, keď poviete NIE.

Už nevládzem. Milujem ťa.

Bola noc. Teplá letná. Dve hodiny po polnoci. Jedna žena vzala do rúk mobil a napísala správu: UZ NEVLADZEM. MILUJEM TA. A poslala ju na takmer všetky čísla, ktoré mala v adresári. Bolo ich asi štyridsať. Niektorí sa ozvali hneď, zopár z nich potešene, zopár zmätene, boli aj takí, čo sa našťvali. Tá žena im vysvetlila, že to bol len taký test. Ako sa kto zachová, aký má k nej kto vzťah a ako vie prijať nečakané vyznanie lásky. Niekoľkí adresáti sa ozvali až ráno, niekoľkí už nikdy. V rebríčku najsprávnejších reakcií sa na poprednom mieste umiestnila priateľka onej ženy, ktorá si to vyznanie vysvetlila ako lesbický coming out a okamžite poslala správu: NEVADI. POROZPRAVAME SA O TOM ZAJTRA.

Neviem, aká bola skutočná motivácia tej ženy robiť tento brutálny experiment. Ja by som sa naň neodvážila. Vzťahy – aj tie priateľské – sú príliš krehké na to, aby sme ich vystavovali zbytočným skúškam, a okrem toho si myslím, že keď sa niekomu hovorí Milujem ťa, asi by to malo byť myslené naozaj. Neviem však nič o tom, v akom stave bola tá žena v tú noc. Či sa jej chcelo hrať, alebo bola celkom zúfalá. Keď som sa tento príbeh dozvedela ako zábavnú historku, zostal mi ležať v hlave. A nedávno som si uvedomila, že veľmi pravdepodobná je tá možnosť, že ona tú esemesku rozoslala ako alibi pred sebou samou, ako barličku, vďaka ktorej sa odvá-

žila poslať ju aj na jedno konkrétne číslo, kde to myslela vážne. Naozaj neviem, ako žije tá žena v súkromí, keď ju stretávam na ulici, vyzerá úhľadne a vyrovnané, ale sú ženy, ktoré vedia pôsobiť vyrovnané do poslednej sekundy pred samovraždou. Neviem, ako to dopadlo, ale veľmi jej želám, aby ten, komu to vyznanie poslala, lebo to tak cítila, nebol jedným z tých, čo sa už nikdy neozvali.

Konečné riešenie všetkých vašich problémov je tu!

Nedávno sme so sestrou, v rámci preskupovania vecí v očakávaní narodenia jej potomka, narazili na skvelú knižku z dvadsiatych rokov, dávajúcu absolútne dokonalé riešenia na takmer všetky problémy, ktoré na zúfalého čitateľa môžu dolahnúť. Zbieranie dobrých rád do života je naša rodinná obsesia, čím sú tie rady absurdnejšie, tým lepšie. Jedna z nich – tá o využití lepiacej pásky pri strihaní detskej ofiny pochádzajúca z nejakej Dorky v hlbokých šesťdesiatych rokoch – sa ujala priam s metaforickou pôsobnosťou.

Nasledujúcich trinásť bodov je však skutočne širokospektrálnych, zachytávajú problematiku pracovnú aj zdravotnú, niečo z feng šuej, niečo o šialených kravách, niečo zo psychohygieny. Na kde-čo sa to dá aplikovať. Už osemdesiat rokov má táto formula skvelého života, ale ako hovoria Svedkovia Jehovovi, „nikdy nie je neskoro na zvestovanie pravdy“.

Kdo chce být dlouho živ:

- 1. Spi denně 8 hodin.*
- 2. Lež vždy na pravé straně.*
- 3. Nech otevřené okno.*
- 4. Nedávej si postel podél zdi.*

5. *Koupej se ráno ve vodě, mající teplotu těla, ne ve studené.*
6. *Dělej před snídaní tělesné cvičení.*
7. *Jez málo masa a dobře provařené.*
8. *Dělej pohyb těla na čerstvém vzduchu.*
9. *Žij na venkově.*
10. *Měň své zaměstnání.*
11. *Udělej si často krátké prázdniny.*
12. *Neklad si příliš vysoké cíle a ctižádost.*
13. *Uč se ovládati!*

Tento text je venovaný pani Růžene Černej, autorke knihy *Dobrá rada nad zlato*, a mojej sestře, ktorej tá kniha patrí.

A keď sme už začali tými deťmi: *Nervosa z hluku* alebo *zpevu dětí zmizí, hlučíme-li a zpíváme-li s nimi.*

Koeficient sračky

Mala som kamaráta, ktorý mi často s mimoriadnou hrdosťou ukazoval dva foldre vo svojom počítači. Jeden z nich mal názov Realizované projekty, druhý Odmietnuté ponuky. Zaujímavé na tej opakujúcej sa scénke prezentácie rozrastajúcich sa záznamov, kedy môj kamarát povedal áno a kedy nie, nebolo len to, že si to mal potrebu zapisovať, ale aj samotné zoznamy. Pri bližšom skúmaní jednotlivých položiek som totiž prišla na to, že v Odmietnutých ponukách neboli samé prehry a v Realizovaných projektoch neboli zas samé klenoty, ktoré sa raz zapíšu do kultúrneho dedičstva tohto národa. Pomer vydarených vecí a absurdností, z ktorých nebol v konečnom dôsledku zisk, divácky úspech, pochvala kritiky ani dobrý pocit tvorcov, bol v oboch zoznamoch rovnaký.

Podľa čoho sa vlastne rozhodujeme?

Iste sú ľudia, ktorí si robia v ťažkých chvíľach váhania medzi dvoma alternatívami súpis všetkých PRO a PROTI, ale ten býva často len snahou o potvrdenie si akéhosi intuitívneho pocitu, ktorý im navzdory logike či zdravému rozumu nahovára, že nejaké konkrétne riešenie je správne. V škole sme často rozoberali filmy, knihy a scenáre, svoje názory sme museli mať podložené vecnými argumentmi, slovné spojenie „páči sa mi to“ a „nepáči“ bolo v podstate neprípustné, museli sme ve-

dieť, čím a prečo nás niečo „zaujalo“ či „nezaujalo“. Ale pritom aj tak niekde na začiatku bolo prosté „páči – nepáči“, ovplyvnené niečím mimo našej vedomej mysle. Až následne si naše prudko rozhladené intelektuálne ja svoj pocit racionalizovalo množstvom inteligentných myšlienkových konštrukcií vycucaných z prsta.

Keď som sa dotyčného kamaráta spýtala, ako si vysvetľuje pravidelný a vyvážený výskyt umeleckých zúfalstiev v oboch zoznamoch, pokrčil plecami a povedal, že každý máme svoje sračky, ktorým sa nevyhneme. A to je veta hodná zapamätania.

Možno si len namýšľame, že sa rozhodujeme. Možno len konáme v intenciách predurčeného výskytu sračiek v nejakom časopriestore. Niečo sa nám nepodarí, ale to je v poriadku, pretože sme tým naplnili vyšší plán nepodarených vecí v tomto odvetví a časovom úseku. Naleteli sme nejakému idiotovi, ale berme to tak, že tým máme to jedno naletenie idiotovi za život za sebou. Vložili sme nekonečne veľa energie, času a nadšenia do záležitosti, ktorá nedopadla najlepšie, a tento fakt nám už tristokrát niekto otrieskal o hlavu? Nuž, aj to treba raz zažiť a radšej teraz než na staré kolená, keď nebudeme mať toľko síl vyhrabať sa z tej smradľavej čiernej diery porazeného. Je to ako s kiahňami, osýpkami, mumpsom a podobnými rozptýleniami. Vraj je dobré tým prejsť a mať to už radšej z krku.

Je to veľká myšlienka, ktorú mi tu ten kamarát zanechal. Raz vyhráš, raz prehráš, sračky boli a budú a medzi nimi sa vyskytuje aj kopec pekných vecí. Tie hnusné netreba rozmazávať viac, než je nutné. Len sa z nich poučiť a ísť ďalej. V ústrety úspechom. Aj ďalším sračkám, samozrejme, ale bez nich by to ostatné nemalo cenu.

Stopy v snehu

Čo robíte, keď napadne čerstvý sneh? Tiež chodíte po vyšliapaných cestách v stopách toho, čo šiel pred vami, aby ten sneh okolo dlhšie vydržal? A štvete vás, keď máte pred sebou niekoho s krátkym krokom? Alebo s prídlhým? A teší vás, keď narazíte na správnu dĺžku kroku?

Zase sú tu Vianoce. Nikdy som na ne nebola ktovie-ako zaťažená, predstavovali pre mňa navrhnutie rituálnych nezmyslov, ktorých dodržiavanie ma otravovalo a odvádzať od môjho nekonečne dôležitého premýšľania o živote, o umení, o zápočtoch a o frajeroch. Ale minulý rok sa niečo stalo. A tento rok to prišlo zas. Ja sa na Vianoce teším.

Urobila som adventný veniec a zavesila na dvere. O hodinu tam bol ešte jeden v tvare elipsy s krivými papierovými hviezdami ochytnými od Kanagomu. Syn sa ma spýtal, či to bude u nás na Vianoce ako v nebi. Tak sme nakúpili množstvo lesklých nezmyslov a urobili si doma taký interiér, že každému, kto má alergiu na trblietavý žiarivý gýč, ide u nás o život. Hodili sme reč o Ježiškovi. Pre vašu informáciu, deti v tom majú jasno. Je to kúzelník, rytier rádu nesmrteľných, niečo medzi odrasteným Harrym Potterom a Spidermanom a na Štedrý večer sa u nás zastaví na kus reči, hneď ako vykradne banku, aby nás mohol obšťastniť nejakými drobnosťami. Budeme piecť koláče a písať všetkým, čo ich